

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2020

CKE
**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Symbol kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-25.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2025

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Fizjologicznym następstwem procesu starzenia się organizmu ludzkiego jest

- A. utrata masy mięśniowej.
- B. przyspieszenie perystaltyki jelit.
- C. wzrost podstawowej przemiany materii.
- D. obniżenie wrażliwości receptorów skórnych.

Zadanie 2.

Pacjent z paraplegią ma przede wszystkim trudności

- A. w pisaniu.
- B. w czytaniu.
- C. w poruszaniu się.
- D. w spożywaniu posiłków.

Zadanie 3.

Jeżeli osoba chora osiągnęła 11 punktów w ocenie samodzielności według skali Barthel, oznacza to, że

- A. może funkcjonować samodzielnie przy niewielkiej pomocy innych.
- B. jest niezdolna do samoopieki i wymaga pomocy innych osób.
- C. wymaga stałego wsparcia, ale jest zdolna do samoopieki.
- D. jest samodzielna i zdolna do samoopieki.

Zadanie 4.

Które problemy mogą wystąpić u pacjenta, jeżeli pomiar cukru we krwi glukometrem wykazał 40 mg/dl.?

- A. Wzmoczone pragnienie, skąpomocz, nadmierna potliwość, trudności z koncentracją.
- B. Wzmoczony apetyt, drżenie rąk, nadmierna potliwość, trudności z koncentracją.
- C. Wzmoczone pragnienie, wielomocz, suchość skóry i błon śluzowych.
- D. Wzmoczony apetyt, drżenie rąk, suchość skóry i błon śluzowych.

Zadanie 5.

W planie opieki nad pacjentką, u której występuje wysoka gorączka, katar i kaszel wilgotny, opiekun powinien uwzględnić:

- A. kąpiel pacjentki w wannie, bezpośrednie wietrzenie pomieszczenia, zakup pieluchomajtek, podawanie płynów.
- B. nawilżanie powietrza w pomieszczeniu, dostarczanie pacjentce produktów wysokokalorycznych, podawanie leków.
- C. wietrzenie pomieszczenia, dostarczanie produktów bogatych w błonnik, nacieranie pleców pacjentki spirytusem.
- D. nawilżanie powietrza w pomieszczeniu, oklepywanie pleców pacjentki, zaopatrzenie w chusteczki higieniczne, podawanie płynów.

Zadanie 6.

Ograniczeniem dla pacjenta, u którego występuje afazja ruchowa będzie trudność

- A. w rozumieniu mowy.
- B. w wyrażaniu myśli słowami.
- C. w wykonywaniu ruchów celowych.
- D. w rozpoznawaniu elementów otoczenia.

Zadanie 7.

W przypadku zgłoszenia przez podopieczną, zamieszkałą w domu pomocy społecznej, poboлевania oraz pieczenia w trakcie oddawania moczu, opiekun powinien

- A. zaproponować jej zimne okłady na okolicę kroczka i pęcherza moczowego.
- B. zwiększyć objętość podawanych jej płynów i witamin.
- C. zapisać ją na wizytę do lekarza pierwszego kontaktu.
- D. skierować ją na bezpłatne badanie moczu.

Zadanie 8.

Największe deficyty w samodzielnym zaspokajaniu potrzeby odżywiania i wydalania występują u pacjentki, która

- A. jest karmiona łyżką, a potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.
- B. posiłki zjada samodzielnie, a potrzebę wydalania zaspokaja w łóżku na basenie.
- C. jest karmiona łyżką, a potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.
- D. posiłki zjada samodzielnie, a potrzebę wydalania zaspokaja w toalecie na krześle toaletowym.

Zadanie 9.

Kąpiel chodzącego pacjenta po operacji wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego najlepiej jest wykonać

- A. w łóżku.
- B. w wannie.
- C. pod prysznicem.
- D. na wózku leżącym.

Zadanie 10.

W przypadku zalegania u podopiecznego wydzieliny w drogach oskrzelowych oklepywanie płuc należy wykonać

- A. od podstawy klatki piersiowej do szczytu płuc, dłonią ułożoną w „łódkę”.
- B. od szczytu płuc do podstawy klatki piersiowej, dłonią ułożoną w „łódkę”.
- C. w górę drzewa oskrzelowego, dłonią z wyprostowanymi palcami.
- D. w dół drzewa oskrzelowego, dłonią z wyprostowanymi palcami.

Zadanie 11.

Pozycję ułożeniową pacjenta narażonego na wystąpienie odleżyn, należy zmieniać w ciągu dnia co

- A. 8 godzin.
- B. 6 godzin.
- C. 4 godziny.
- D. 2 godziny.

Zadanie 12.

Bezpośrednio po zakończeniu podawania przytomnej pacjentce pokarmu przez zgłębnik założony do żołądka należy ułożyć pacjentkę w pozycji

- A. pólśiedzącej na minimum 30 minut.
- B. pólśiedzącej na minimum 15 minut.
- C. bocznej na minimum 30 minut.
- D. bocznej na minimum 15 minut.

Zadanie 13.

Nowoprzyjęta pacjentka po nocy spędzonej w szpitalu skarży się na to, że nie może spać z powodu chrapania osoby leżącej na łóżku obok. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien

- A. podać pacjentce doustne leki nasenne.
- B. umożliwić pacjentce przeniesienie do innej sali.
- C. przekonać pacjentkę, żeby nie roztrząsała problemu.
- D. zasugerować pacjentce wykonanie letniej kąpieli przed snem.

Zadanie 14.

Ścieląc łóżko z leżącym w nim pacjentem z zaawansowanym otępieniem, który ma ograniczone możliwości poruszania się w obrębie łóżka opiekun powinien

- A. pozostawić poduszki pod głową chorego przez cały zabieg.
- B. przed ścieleniem łóżka podnieść barierki po obu stronach łóżka.
- C. przed przejściem na lewą stronę łóżka podnieść barierkę po prawej.
- D. przy podkładaniu prześcieradła pod materac przytrzymywać chorego.

Zadanie 15.

Którą czynność powinien wykonać opiekun bezpośrednio po umyciu ciała podopiecznej, aby zapobiec wystąpieniu u niej odparzeń?

- A. Posmarować oliwką miejsca narażone na odparzenia.
- B. Dokładnie osuszyć stykające się powierzchnie i fałdy skóry.
- C. Wykonać masaż stykających się powierzchni i fałdów skóry.
- D. Przetrzeć środkiem dezynfekcyjnym miejsca narażone na odparzenia.

Zadanie 16.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, założenie pacjentowi czepca przeciwwszawicznego należy poprzedzić

- A. nałożeniem na włosy pacjenta nafty kosmetycznej.
- B. spłukaniem włosów pacjenta roztworem ciepłej wody z octem.
- C. dokładnym umyciem głowy pacjenta łagodnym szamponem kosmetycznym.
- D. wykonaniem pacjentowi próby uczuleniowej na stosowany środek owadobójczy.

Zadanie 17.

W której kolejności należy zdjąć i założyć pacjentce z niedowładem prawej kończyny górnej koszulę nocną?

- A. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny lewej.
- B. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny prawej.
- C. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny lewej, a zakładanie od prawej.
- D. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny prawej, a zakładanie od lewej.

Zadanie 18.

Podczas podawania pacjentowi leżącemu kaczki należy kolejno:

- A. umieścić kaczkę między udami pacjentami, osłonić łóżko parawanem, przygotować ręce do mycia, opróżnić kaczkę, wywietrzyć salę.
- B. osłonić łóżko parawanem, umieścić kaczkę między udami pacjenta, opróżnić kaczkę, usunąć parawan, przygotować przybory do mycia.
- C. osłonić łóżko parawanem, umieścić kaczkę między udami pacjenta, podać pacjentowi dzwonek, opróżnić kaczkę, umyć ręce pacjenta, usunąć parawan.
- D. umieścić kaczkę między udami pacjenta, podać pacjentowi dzwonek, osłonić łóżko parawanem, opróżnić kaczkę, umyć ręce pacjenta, wywietrzyć salę.

Zadanie 19.

Podopiecznej leżącej na plecach jednocześnie worek stomijny należy odklejać od

- A. prawej strony.
- B. lewej strony.
- C. dołu.
- D. góry.

Zadanie 20.

Podczas wykonywania okładu ciepłego (rozgrzewającego) opiekun medyczny warstwę wilgotną powinien zmoczyć w ciepłej wodzie i skropić ją

- A. 2% spirytusem salicylowym.
- B. 70% alkoholem etylowym.
- C. 0,9% chlorkiem sodu.
- D. 3% kwasem bornym.

Zadanie 21.

Opiekun medyczny wykonał u pacjentki okład wysychający (zimny). Okład ten należy utrzymać

- A. 8 godzin.
- B. 6 godzin.
- C. 4-5 godzin.
- D. 2-3 godziny.

Zadanie 22.

W profilaktyce odleżyn u unieruchomionej w łóżku podopiecznej ze wskaźnikiem BMI wynoszącym 18, opiekun medyczny powinien kontrolować przyjmowanie produktów z diety

- A. ubogobiałkowej oraz zastosować środki nawilżające skórę.
- B. bogatobiałkowej oraz zastosować środki natłuszczające skórę.
- C. bogatobiałkowej oraz zastosować materac zmiennościśnieniowy.
- D. ubogoenergetycznej oraz zastosować materac zmiennościśnieniowy.

Zadanie 23.

W jakiej pozycji należy ułożyć pacjenta, u którego występują torsje, aby była dla niego bezpieczna?

- A. W pozycji wysokiej z głową ułożoną na bok.
- B. W pozycji Trendelenburga z głową ułożoną na bok.
- C. Z obniżonym wezłowiem z głową ułożoną na dużej poduszce.
- D. Z obniżonym wezłowiem z głową ułożoną na małej poduszce.

Zadanie 24.

80-letniemu podopiecznemu z zaburzeniami równowagi, do przemieszczania się po mieszkaniu, opiekun powinien zaproponować

- A. laskę.
- B. balkonik.
- C. kule łokciowe.
- D. kule pachowe.

Zadanie 25.

Współpracując w usprawnianiu fizycznym podopiecznego z tetraplegią opiekun powinien między innymi

- A. włączyć mu telewizję, wykonywać ćwiczenia synergistyczne i układać go w pozycji bocznej.
- B. przemieszczać go z łóżka na fotel, prowadzić ćwiczenia czynne i czytać mu książki podróżnicze.
- C. oklepywać mu plecy i pośladki, wykonywać ćwiczenia oporowe i mobilizować go do ćwiczeń oddechowych.
- D. zmieniać mu pozycję ułożeniową, wykonywać ćwiczenia bierne i mobilizować go do ćwiczeń oddechowych.

Zadanie 26.

W celu umożliwienia spożycia posiłku pacjentce, u której występują nasilone zawroty głowy, osłabienie i nieznaczne drżenie rąk, należy na czas posiłku

- A. posadzić ją na krześle przy stoliku w pokoju chorych i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.
- B. posadzić ją na krześle przy stoliku w pokoju chorych, karmić podając małe porcje posiłku.
- C. pozostawić ją w łóżku w pozycji półsiedzącej i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.
- D. pozostawić ją w łóżku w pozycji neutralnej, karmić podając małe porcje posiłku.

Zadanie 27.

Temperaturę wody przeznaczonej do wykonania toalety krocza pacjentowi z porażeniem czterokończynowym należy sprawdzić

- A. przy pomocy termometru lub przez polanie wewnętrznej powierzchni uda pacjenta.
- B. przez polanie wewnętrznej powierzchni uda lub przedramienia pacjenta.
- C. tylko przez polanie wewnętrznej powierzchni uda pacjenta.
- D. tylko przy pomocy termometru.

Zadanie 28.

O której sytuacji występującej u pacjentki opiekun medyczny powinien pilnie poinformować pielęgniarkę?

- A. O nieblednącym pod wpływem ucisku zaczerwienieniu skóry w okolicy krzyżowej.
- B. O wartości pomiaru ciśnienia tętniczego wynoszącej 130 mmHg/85 mmHg.
- C. O niewielkim zasinieniu skóry w miejscu pobrania krwi do badania.
- D. O wartości pomiaru temperatury ciała wynoszącej 37°C.

Zadanie 29.

Budną bieliznę pościelową pacjentki hospitalizowanej na oddziale chorób wewnętrznych z powodu zapalenia płuc należy bezpośrednio po zdjęciu

- A. odnieść do brudownika, a następnie umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru innego niż czerwony i żółty.
- B. umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru innego niż czerwony i żółty, a następnie odnieść do brudownika.
- C. odnieść do brudownika, a następnie umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego.
- D. umieścić w worku jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru żółtego, a następnie odnieść do brudownika.

Zadanie 30.

Podstawowym prawem pacjenta, korzystającego ze świadczeń medycznych, jest prawo do

- A. zniżki na wszystkie leki przepisane przez lekarza prowadzącego.
- B. ulgi na płatne procedury medyczne i pobyt w sanatorium.
- C. informacji o planowanym leczeniu i o pielęgnacji.
- D. pobytu w szpitalu w przypadku każdej choroby.

Zadanie 31.

Przeprowadzając edukację podopiecznej z cukrzycą opiekun medyczny powinien poinformować ją o konieczności

- A. moczenia stóp w wodzie o temperaturze 38°C.
- B. noszenia skarpet z mocnym ściągaczem w ciągu dnia.
- C. osuszania przestrzeni międzypalcowych po każdym myciu.
- D. smarowania skóry stóp preparatem o zawartości mocznika 40%.

Zadanie 32.

Do pędzlowania jamy ustnej ciężko chorej pacjentki należy zastosować

- A. Aphtin.
- B. Azulan.
- C. napar z mięty.
- D. napar z szalwii.

Zadanie 33.

W opiece nad pacjentem z nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą należy uwzględnić między innymi stosowanie diety

- A. z ograniczeniem soli i węglowodanów prostych.
- B. z ograniczeniem soli i węglowodanów złożonych.
- C. ze zwiększoną zawartością soli i węglowodanów prostych.
- D. ze zwiększoną zawartością soli i węglowodanów złożonych.

Zadanie 34.

Który przybór będzie pomocny pacjentowi po wszczępieniu endoprotezy stawu biodrowego podczas wykonywania czynności samoobsługowych?

- A. Ułatwiający przeciąganie guzików w ubraniach.
- B. Ułatwiający zasuwanie suwaków w spodniach.
- C. Do zakładania butów z krótką rączką.
- D. Do zakładania skarpet.

Zadanie 35.

Przebywającemu w środowisku domowym chorującemu na cukrzycę podopiecznemu, który porusza się drobnymi kroczkami nie odrywając nóg od podłoża i potyka się o leżące na podłodze dywaniki, należy pomóc w samodzielnym bezpiecznym przemieszczaniu się poprzez

- A. zastąpienie dywaników wykładziną dywanową, zaproponowanie noszenia gumowych kłapek na chropowatej podeszwie.
- B. usunięcie dywaników z podłogi, zaproponowanie noszenia pełnego obuwia na chropowatej podeszwie.
- C. zastąpienie dywaników wykładziną dywanową, zaproponowanie chodzenia boso.
- D. usunięcie dywaników z podłogi, zaproponowanie noszenia wsuwanych kapci.

Zadanie 36.

Które zajęcia terapeutyczne należy zaproponować podopiecznej, która pasjonuje się literaturą, wcześniej tańczyła i śpiewała w amatorskim zespole ludowym, a przed dwoma tygodniami przeżyła zabieg wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego i uskarża się na nudę oraz bezczynność?

- A. Choreoterapię i biblioterapię.
- B. Muzykoterapię i silwoterapię.
- C. Muzykoterapię i biblioterapię.
- D. Choreoterapię i talasoterapię.

Zadanie 37.

Podopieczną z utrudnionym połykaniem i tendencją do krztuszenia się, podczas podawania płynów należy

- A. ułożyć w pozycji półsiedzącej z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej, poić bezpośrednio ze szklanki.
- B. ułożyć w pozycji siedzącej z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej, poić przy pomocy pojniczka.
- C. ułożyć w pozycji siedzącej, z głową lekko odchyloną do tyłu, poić bezpośrednio ze szklanki.
- D. ułożyć w pozycji półsiedzącej z głową lekko odchyloną do tyłu, poić przy pomocy pojniczka.

Zadanie 38.

Pacjent z reumatoidalnym zapaleniem stawów i zaburzeniami pamięci krótkotrwałej został przyjęty na oddział rehabilitacji. Które działania powinien w pierwszej kolejności podjąć opiekun w celu udzielenia pomocy pacjentowi w procesie adaptacji?

- A. Przedstawić mu wszystkich pacjentów przebywających na oddziale, zapisać ich imiona i wskazać drogę do gabinetu zabiegowego.
- B. Zapoznać go z całym personelem placówki i zapisać na kartce nazwisko lekarza prowadzącego.
- C. Zapoznać go z topografią oddziału, zapisać godzinowy rozkład dnia i dać mapkę oddziału.
- D. Wyznaczyć mu godziny poszczególnych zabiegów rehabilitacyjnych i zapisać je na kartce.

Zadanie 39.

Przebywająca w środowisku domowym samotna podopieczna z wylonioną przetoką jelita grubego izoluje się od znajomych, większość dnia spędza oglądając programy telewizyjne i uważa, że korzystanie z worka kolostomijnego wyłącza ją z życia towarzyskiego. W sytuacji opiekun medyczny powinien

- A. zmotywować podopieczną do zmiany przekonań na temat jej sytuacji i zaproponować kontakt ze stowarzyszeniem osób z kolostomią.
- B. zaprzeczyć przekonaniom podopiecznej na temat jej sytuacji i poinformować o jej problemie znajomych.
- C. przemilczeć przekonania podopiecznej na temat jej sytuacji i zaprosić do jej domu znajomych.
- D. podtrzymać przekonania podopiecznej na temat jej sytuacji i zaakceptować jej styl życia.

Zadanie 40.

Zużyte pieluchomajtki pacjentki z zakażeniem układu moczowego, przebywającej na oddziale chorób wewnętrznych opiekun medyczny powinien wyrzucić do wózka wyłożonego workiem foliowym w kolorze

- A. niebieskim.
- B. czerwonym.
- C. czarnym.
- D. żółtym.